

Artsbeskrivelse

Husbuk

Husbuk og larve i angrebet træ

Forekomst

Husbukken (*Hylotrupes bajulus*) er det træødelæggende insekt, der hurtigst kan forvolde alvorlige skader på bygningstræ. Et angreb kan have store økonomiske konsekvenser.

I Danmark lever Husbukken meget nær sin nordligste grænse, og er derfor kun rigtig aktiv om sommeren. Antallet af Husbukkeangreb er aftagende på grund af de klimatiske forhold og som følge af en effektiv bekæmpelse.

Husbukken forekommer hyppigst i tagkonstruktioner, hvor den fortrinsvis angriber konstruktioner, som er udsat for solvarmen om sommeren. Under gunstige livsbetingelser angriber den imidlertid også andre bygningsdele af træ, såsom trapper, gulve og døre. Selv møbler og andre trægenstande kan blive udsat for angreb.

Livsbetingelser

Husbukken angriber kun nåltræ, såsom fyr, gran og lærk. Løvtræ indeholder stoffer, som dræber larverne. Larverne foretrækker hovedsageligt splintræ og går uden om kernetræ.

Husbukken er varmekrævende, og dens optimale temperaturområde ligger ved 28-30°C.

Ved en træfugtighed under 8-10% uddør larverne efter et stykke tid, men selv under ugunstige betingelser (f.eks. træfugtighed på 12% og 10°C) fortsætter larverne deres aktivitet, og kan også ved disse betingelser anrette stor skade.

Larvens udvikling

Larvens udvikling varer 3-6 år alt efter klimaforhold og indholdet af næringsstoffer. Indholdet af næringsstoffer er størst i forholdsvis nyt tømmer og i de ydre årringe, og aftager mod kernetræet. Derfor bliver gammelt træ kun undtagelsesvis angrebet, og bygningstræ, der er over 100 år gammelt, har næsten ingen næring tilbage.

De voksne insekter kommer frem i sommermånederne (juni-august), og efter parringen lægges æggene i revner og sprækker i træet.

Karakteristika

Flyvehullerne er ofte det første tegn på et angreb. Hullerne er ovale, 5-10 mm i diameter og har flossede kanter. Det er imidlertid larverne, som nedbryder træet.

Larverne gnaver i det ydre splinttræ, hvor de laver uregelmæssige, ovale gange (set i tværsnit), hvis diameter udvider sig samtidig med larvens vækst. Gangene indeholder fastpresset boremel, som består af valseformede ekskrementer blandet med afgnavede spåner.

Gangene ligger umiddelbart under træoverfladen, og ved kraftige angreb bliver træoverfladen stående som en papirtynd skal. I nogle tilfælde falder denne tynde skal af, og boremelet drysser ud.

Goritas®

København:
Lautrupvang 8
2750 Ballerup

Telefon: 44 85 86 00
Telefax: 44 85 86 09
E-mail: goritas@goritas.dk

Jylland: Laboratorium
Haderslevvej 108
6000 Kolding

Telefon: 75 52 21 00
Telefax: 75 52 26 27
E-mail: lab@goritas.dk

Hjemmeside: www.goritas.dk

Litteraturhenvi- sing:

Harmsen, L.:

Trøødeløggende svampe og dyr, Teknologisk Institut's Forlag 1967.

C. Ferdinansen og C.A. Jørgensen:

Skovtræernes sygdomme, Gyldendals Forlag 1938-39.

Bavendamm, Dr. W.:

Die Holzschäden und ihre Verhütung, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft M.B.H., Stuttgart 1974.

Grosser D.:

Pflanzliche und tierische Bau- und Werkholzschildlinge, DRW-Verlag, Leinfelden - Echterdingen 1985.

Cockroft, R.:

Some Wood-destroying Basidiomycetes, Volume 1 og a collection of monographs, The IRGWP 1979.

Cartwright, KST.G., Findlay, W.P.K.:

Decay of Timber and its Prevention, Forest Products Research Laboratory sec.ed. 1958

Copyright Goritas A/S, 05/12.
Eftertryk ikke tilladt.